

APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: GŽ.182/05
Brčko, 28.06.2005. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Lucić Josipe kao predsjednika vijeća, te Gligorević Ruže i Kadrić Zijada kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B., zastupanog po punomoćniku O. M., advokatu iz B., protiv tuženog Brčko distrikta BiH, zastupanog po Kancelariji za zastupanje, radi utvrđivanja prava vlasništva, odlučujući o žalbi tužioca protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj P.373/04-I od 25.02.2005. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 28.06.2005. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B. se odbija i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj P.373/04-I od 25.02.2005. godine POTVRĐUJE.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca Zemljoradničke zadruge R. u likvidaciji iz B., koji glasi: "Utvrdjuje se da je tužilac na osnovu Ugovora o kupoprodaji Ov.broj 1490/63 od 05.05.1963. godine, ovjerenog kod Opštinskog suda Brčko, postao vlasnik nekretnina označenih kao k.č.broj 590/2, oranica G., u površini od 14864 m², k.č. broj 590/5 oranica G., u površini od 2721 m² i k.č. broj 590/6 oranica G., u površini od 1415 m², upisanih u zk.ul. broj 1019 k.o. B., što je tuženi dužan priznati i dozvoliti da se navedene parcele upišu u "B" listu, u dijelu od 1/1 na ime tužioca. Obavezuje se tuženi da tužiocu naknadi sve troškove postupka u roku od 15 dana po pravosnažnosti prsude, a sve pod prijetnjom prinudnog izvršenja." Odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka.

Protiv navedene presude žali se tužilac Zemljoradnička zadruga R. zbog pogrešne primjene materijalnog prava i u žalbi ističe da se prvostepeni sud neosnovano pozvao na odredbe Zakona o upisu stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko distrikta, jer je odredbama člana 1. stav 4. Statuta Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 1/00) propisano je da se Ustav BiH, kao i važeći zakoni i odluke institucija BiH, direktno primjenjuju na cijeloj teritoriji distrikta. Zakon i odluke svih vlasti distrikta moraju biti u skladu sa važećim zakonima i odlukama institucija BiH. Odredbama člana 41. Statuta je propisano da ovaj Statut i zakoni moraju biti usklađeni sa odredbama Ustava i zakona BiH. To znači da je prvostepeni sud trebao cijeniti da li su odredbe Zakona o upisu stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko distrikta BiH

usaglašene sa odredbama Opšteg zakona o zadrugama BiH. To dalje znači da je stajala obaveza prvostepenog suda, da ako ocijeni da odredbe Zakona o upisu stvarnih prava na nekretninama u svojini Brčko distrikta BiH nisu usaglašene sa odredbama Opšteg zakona o zadrugama BiH, da primijeni odredbe Opšteg zakona o zadrugama BiH. Drugo, neosnovano je pozivanje i na odredbe Aneksa na Konačnu arbitražnu odluku, jer se radi o političkom, a ne pravnom dokumentu. Osim toga, ako bi se prihvatio stav da Aneks Konačne arbitražne odluke, ima veću pravnu snagu od Statuta i zakona Brčko distrikta BiH, kao i zakona BiH, te da propisi koje donose institucije BiH moraju biti usklađena sa ovom odlukom – to praktično znači da je Konačna arbitražna odluka nepromjenjiva, te da je u hijerarhiji pravnih akta čak i iznad Ustava BiH. Odredbama člana 94. Opšteg zakona o zadrugama je propisano da imovina koju koriste zadruge, u trenutku stupanja na snagu zakona, postaje imovina zadruge. Nesporno je da predmetne nepokretnosti koristi tužilac, pa iste nekretnine postaju ex lege imovina zadruge. Dalje, odbijanjem postavljenog tužbenog zahtjeva prvostepeni sud zapravo onemogućava tužioca u mirnom uživanju imovine, pa je time prekršeno pravo na imovinu iz člana 1. Prvog protokola na Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Predlaže da se žalba uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

U odgovoru na žalbu tuženi Brčko distrikt predlaže da se žalba kao neosnovana odbije i prvostepena presuda potvrdi.

Žalba nije osnovana.

U toku prvostepenog postupka utvrđeno je da je predmet ovog spora utvrđivanje prava vlasništva tužioca na nekretninama, koje su prema nalazu vještaka geometra H. H. iz B., označene u katastarskom operatu kao dio k.č. 432/5 zv. G. u dijelu njiva 3. klase, u površini od 19881 m² i u dijelu njiva 4. klase, u površini od 3016 m², dio k.č. broj 432/7 G., njiva 4. klase, u površini od 75532 m², dio k.č. broj 432/10 G., u dijelu njiva 3. klase, u površini od 1319 m² i u dijelu njiva 4. klase, u površini od 2738 m² i dio k.č. broj 432/11 G., u dijelu njiva 3. klase, u površini od 921 m² i u dijelu njiva 4. klase, u površini od 2211 m², sve upisane u Pl. broj 103 k.o. B., kao društvena svojina i na imenu korisnika Zemljoradnička zadruga R. iz B., a da su u zemljišno-knjižnim (gruntovnim) planovima te nekretnine označene kao: k.č. broj 590/2 oranica "Gađanovača", u površini od 14864 m², k.č. broj 590/5 oranica G., u površini od 2721 m² i k.č. broj 590/6 oranica G., u površini od 1415 m², upisane u zk.ul. broj 1019 k.o. B. kao društvena svojina sa 1/1 i sa pravom korištenja nekretnina upisanih u "A" listu tog uloška, u korist Zemljoradničke zadruge B. sa dijelom 1/1 (u "C" listu).

Na osnovu kupoprodajnog ugovora broj Ov.1490/63 od 05.05.1963. godine zaključenog između M. H. i dr. i Zemljoradničke zadruge B. predmetno zemljište je u "A" listu zk.ul. broj 1019 k.o. B. uknjiženo kao društvena svojina sa 1/1 dijela (ovo je i danas važeći upis), a u "C" listu na istim nekretninama uknjiženo je pravo korištenja u korist Zemljoradničke zadruge B. sa 1/1 dijela (nalaz i mišljenje vještaka geometra H. H. od 24.01.2005. godine).

U tački 3. Ugovora o kupoprodaji od 05.05.1963. godine navedeno je da "prodavci pristaju da se kupljene nekretnine navedene pod tačkom 1. ovog

ugovora uknjiže u zemljišnim knjigama u korist ONI sa organom upravljanja NOO-e B. i organom korištenja Zemljičarska zadruga B."

Iz navedenog slijedi da ni pravni prednik tuženog – Zemljičarska zadruga B. nije imala pravo vlasništva na navedenim nekretninama nego je imala samo pravo korištenja, koje pravo na istima pravnom predniku tužioca i tužiocu niko nije ni osporavao u proteklom periodu.

Stoga je pravilno zaključio prvostepeni sud da tužbeni zahtjev tužioca nije osnovan i za takvu svoju odluku dao valjane razloge, koje kao takve prihvata i ovaj sud.

Neosnovano se tužilac poziva na odredbu člana 94. Opšteg zakona o zadrugama - "Službeni glasnik BiH", broj 18/2003 (imovina koju zadruga trenutno koristi, danom donošenja tog zakona, postaje imovina zadruge), pošto parcele, koje su predmet ovog spora, upisane su u zk.ul. broj 1019 k.o. B. kao društvena svojina i kao takve iste su, shodno odredbi člana 12. Aneksa od 18.08. 1999. godine Konačne odluke Arbitražnog tribunala za spor oko međuentitetske granice u oblasti B. od 05.03.1999. godine vlasništvo Brčko distrikta, pa bi usvajanjem tužbenog zahtjeva tužioca (da se utvrdi da je tužilac na osnovu navedenog kupoprodajnog ugovora postao vlasnik predmetnih nekretnina) predstavljalo miješanje u imovinu Brčko distrikta, shodno odredbi člana II/3. b) Ustava BiH i člana 1. Protokola 1. uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, pošto bi tada tužilac dobio više prava na spornoj imovini nego što je do sada imao, tj. umjesto prava korištenja (koje je samo jedno od vlasničko-pravnih ovlaštenja), tužilac bi imao pravo vlasništva, koje pravo nije pribavio ni pravni prednik tužioca pravnim poslom – ugovorom o kupoprodaji broj Ov.1490/63 od 05.05.1963. godine, na koji ugovor se i pozvao u tužbi i kod tog osnova ostao do kraja postupka.

Kako je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pravilno primijenio materijalno pravo kada je donio pobijanu presudu (primjena materijalnog prava je ujedno i jedini žalbeni razlog), a da pri tome nije počinio bitne povrede o parničnom postupku na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, to je žalbu tužioca kao neosnovanu valjalo odbiti i istu presudu potvrditi, a na osnovu člana 295. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH ("Službeni glasnik Brčko distrikta BiH", broj 5/00, 1/01, 6/02 i 11/05).

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Lucić Josipa